

Warszawa, dnia 14 października 2021 r.

Poz. 239

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 13 października 2021 r.

w sprawie utworzenia Instytutu Ekspertyz Medycznych w Łodzi

Na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, 1236 i 1535) oraz art. 66 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2020 poz. 1383 oraz z 2021 r. poz. 1192) zarządza się, co następuje:

- § 1. 1. Tworzy się jednostkę budżetową Instytut Ekspertyz Medycznych w Łodzi, zwany dalej „Instytutem”.
2. Instytut rozpocznie działalność z dniem 1 stycznia 2022 r.

- § 2. 1. Instytut jest jednostką organizacyjną podległą Ministrowi Sprawiedliwości.
2. Szczegółowy zakres działania Instytutu określa statut, stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 3. Dyrektor Instytutu jest dysponentem środków budżetu państwa trzeciego stopnia podległym bezpośrednio dysponentowi części 37 Sprawiedliwość.

§ 4. Do czasu powołania dyrektora Instytutu jego zadania i kompetencje wykonuje pełnomocnik Ministra Sprawiedliwości.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Zbigniew Ziobro

Załącznik do zarządzenia
Ministra Sprawiedliwości
z dnia 13 października 2021 r.
(poz. 239)

STATUT INSTYTUTU EKSPERTYZ MEDYCZNYCH W ŁODZI

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1. 1. Instytut Ekspertyz Medycznych w Łodzi, zwany dalej „Instytutem”, jest państwową jednostką organizacyjną podległą Ministrowi Sprawiedliwości, prowadzącą działalność naukową i badawczo-rozwojową.

2. Instytut może używać skróconej nazwy „IEM”.

§ 2. 1. Siedziba Instytutu znajduje się w Łodzi.

2. Instytut może za zgodą Ministra Sprawiedliwości tworzyć zamiejscowe komórki organizacyjne będące jego filiami.

II. PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI

§ 3. 1. Przedmiotem działalności Instytutu jest współpraca z organami wymiaru sprawiedliwości i ścigania, realizowana poprzez prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych oraz opracowywanie ekspertyz i wydawanie opinii z zakresu nauk medycznych, mająca na celu usprawnienie procesu opiniowania sądowo-lekarskiego i przeciwdziałanie przewlekłości postępowań w sprawach karnych i cywilnych wynikającej z niedostatecznej liczby podmiotów opiniujących i lekarzy biegłych z dziedziny medycyny oraz wydawaniu opinii nieprzydatnych dla prowadzonych postępowań.

2. W szczególności przedmiotem działalności Instytutu jest:

- 1) analiza przyczyn błędów medycznych w różnych dziedzinach medycyny oraz uwarunkowań organizacyjnych mających wpływ na zaistniałe nieprawidłowości z opracowaniem projektów zmian legislacyjnych, które można wprowadzić w ramach organizacji systemu opieki zdrowotnej i kształcenia podyplomowego lekarzy;
- 2) organizacja rejestru podmiotów i osób fizycznych wydających opinie sądowo-lekarskie, ogólnodostępnego dla zleceniodawców, który usprawni proces powoływania biegłych, jak również uzyskiwania opinii pozaprocesowych;
- 3) opracowywanie standardów medycznych i orzecznictwych we współpracy z organami wymiaru sprawiedliwości i ścigania, katedrami i zakładami medycyny sądowej, towarzystwami naukowymi oraz izbami lekarskimi;

- 2 -

- 4) prowadzenie konsultacji i szkoleń dla sędziów, prokuratorów, funkcjonariuszy Policji i Służby Więziennej;
- 5) organizowanie szkoleń dla lekarzy biegłych oraz wyrażających chęć pełnienia tej funkcji;
- 6) opracowywanie procedur mających na celu wspomaganie prowadzenia postępowań karnych i cywilnych;
- 7) szkolenia dla innych podmiotów i grup zawodowych w ramach dodatkowych umów cywilno-prawnych.

3. W ramach upowszechniania wyników badań oraz osiągnięć naukowych Instytut może organizować krajowe i międzynarodowe konferencje naukowe, sympozja i seminaria oraz prowadzić działalność wydawniczą.

§ 4. 1. W prowadzeniu badań naukowych oraz prac rozwojowych Instytut może współpracować z innymi instytucjami, organizacjami międzynarodowymi oraz krajowymi i zagranicznymi placówkami naukowo-badawczymi oraz akademickimi.

2. Współpraca, o której mowa w ust. 1, może polegać w szczególności na współuczestnictwie w krajowych i międzynarodowych projektach badawczych, konferencjach, seminariach oraz wymianie doświadczeń.

§ 5. 1. Instytut wykonuje swoje zadania w ramach rocznych lub wieloletnich planów działalności ustalanych przez dyrektora Instytutu po zasięgnięciu opinii rady naukowej i biorąc pod uwagę tematykę proponowaną przez Ministra Sprawiedliwości.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Minister Sprawiedliwości może zlecić Instytutowi realizację badań nieobjętych planem działalności.

3. W celu prowadzenia badań naukowych udostępnia się Instytutowi zestawienia statystyczne dotyczące prowadzonych spraw sądowych, dane statystyczne i inne materiały, w tym akta sądowe, zgodnie ze zgłoszonym zapotrzebowaniem. W celu prowadzenia badań naukowych mogą być udostępniane jedynie akta spraw zakończonych. W toku postępowania sądowego Instytut może uzyskać akta sądowe tylko na podstawie postanowienia sądu o dopuszczeniu dowodu z opinii Instytutu i tylko w niezbędnym zakresie.

4. W celu prowadzenia badań naukowych udostępnia się Instytutowi zestawienia statystyczne dotyczące prowadzonych spraw, dane statystyczne i inne materiały, w tym akta prokuratorskie, zgodnie ze zgłoszonym zapotrzebowaniem. W celu prowadzenia badań naukowych mogą być udostępniane jedynie akta spraw zakończonych. Akta przesyłane są przez prokuratorów kierujących powszechnymi jednostkami prokuratury.

III. DZIAŁALNOŚĆ OPINIODAWCZA

§ 6. 1. Opinie i ekspertyzy, o których mowa w ust. 6 i 7, wydają i opracowują pracownicy naukowcy Instytutu, którzy zostali ustanowieni jego biegłymi oraz eksperci zewnętrzni. W celu opracowania opinii dyrektor Instytutu lub osoba przez niego upoważniona zawiera z biegłymi Instytutu oraz ekspertami zewnętrznymi dodatkowe umowy cywilno-prawne, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Dodatkowe umowy cywilno-prawne mogą być zawierane z biegłymi Instytutu tylko wówczas, gdy sporządzenie opinii nie należy do zakresu ich obowiązków wynikających z umowy o pracę.

3. Biegłych Instytutu ustanawia jego dyrektor spośród pracowników naukowych Instytutu mających wiedzę i doświadczenie zawodowe w danej dziedzinie nauki. Ustanowienie biegłym Instytutu na czas nieokreślony następuje po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego.

4. Opinie wydawane przez Instytut podpisuje dyrektor Instytutu lub osoba upoważniona do podpisywania opinii w jego imieniu.

5. Dyrektor Instytutu rozstrzyga, czy ze względu na dostarczony materiał badawczy oraz zakres i stopień skomplikowania sprawy, a także przewidywany koszt wykonania badań, sprawa nadaje się do opracowania ekspertyzy i wydania opinii przez Instytut.

6. Instytut może opracowywać ekspertyzy i wydawać opinie w szczególności w sprawach, gdzie wystąpiły dwie sprzeczne opinie lub nie było możliwości skompletowania zespołu biegłych, wyłącznie na zlecenie sądów, prokuratur i innych organów uprawnionych do prowadzenia na podstawie ustaw postępowań, w toku których dopuszczany jest dowód z opinii biegłego, z zastrzeżeniem ust. 7.

7. Ekspertyzy i opinie przeznaczone dla podmiotów innych niż wymienione w ust. 6 Instytut może wykonywać na podstawie upoważnienia zawartego w odrębnych przepisach lub za zgodą Ministra Sprawiedliwości.

§ 7. 1. Przy ustalaniu wynagrodzenia za wykonanie opinii zleconych przez uprawnione organy w postępowaniu cywilnym i karnym Instytut stosuje obowiązujące w tych postępowaniach przepisy w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków biegłych.

2. Należności za opinie zleczone Instytutowi i wykonane w toku innych postępowań niż wymienione w ust. 1 Instytut ustala w umowie zawartej ze zleceniodawcą, uwzględniając w

wynagrodzeniu za sporządzenie opinii co najmniej bezpośrednio nakłady poniesione na jej opracowanie i obciąża nimi organy (podmioty) zlecające wykonanie opinii.

IV. ORGANY INSTYTUTU

§ 8. Organami Instytutu są:

- 1) dyrektor;
- 2) rada naukowa.

§ 9. 1. Dyrektora Instytutu powołuje i odwołuje Minister Sprawiedliwości.

2. Funkcję Dyrektora Instytutu może pełnić osoba, która:

- 1) ma wyższe wykształcenie;
- 2) korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 4) posiada co najmniej 5-letni staż pracy;
- 5) posiada 3-letnie doświadczenie w zarządzaniu zespołami pracowniczymi.

§ 10. 1. Dyrektor kieruje Instytutem, a w szczególności:

- 1) ustala roczne i wieloletnie plany naukowe i badawczo-rozwojowe Instytutu;
- 2) organizuje i koordynuje wykonywanie zadań przez komórki organizacyjne;
- 3) prowadzi politykę kadrową Instytutu;
- 4) zarządza mieniem i odpowiada za wykorzystanie mienia Instytutu na realizację jego zadań statutowych;
- 5) reprezentuje Instytut na zewnątrz w sprawach dotyczących zakresu jego działania, a także na podstawie upoważnień i pełnomocnictw udzielonych przez Ministra Sprawiedliwości, w szczególności zawiera umowy z ekspertami zewnętrznymi;
- 6) sporządza i przedstawia Ministrowi Sprawiedliwości roczne sprawozdanie finansowe oraz roczne sprawozdanie z wykonania zadań Instytutu;
- 7) przygotowuje plany wydawnicze Instytutu;
- 8) ustala regulamin organizacyjny Instytutu, określający jego wewnętrzną strukturę oraz zakres zadań komórek organizacyjnych Instytutu;
- 9) zatwierdza, po zasięgnięciu opinii rady naukowej, regulamin wyborów do rady naukowej;
- 10) przedstawia radzie naukowej inne sprawy wymagające jej opinii oraz zapewnia

– 5 –

- 11) podejmuje decyzje we wszystkich sprawach dotyczących Instytutu, z wyjątkiem spraw należących do zakresu działania rady naukowej;
- 12) zatrudnia głównego księgowego;
- 13) ustala regulamin pracy oraz inne regulaminy wewnętrzne, których wydanie przewidują odrębne przepisy;
- 14) zatwierdza, po zaopiniowaniu przez radę naukową, regulamin zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych;
- 15) podejmuje działania na rzecz rozwoju Instytutu, podnoszenia kwalifikacji pracowników, zapewnienia wyposażenia technicznego oraz właściwych warunków bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 16) ustanawia regulamin określający tryb oceny okresowej pracowników naukowych.

2. Dyrektor wykonuje zadania, o których mowa w ust. 1, przy pomocy zastępcy dyrektora powoływanego i odwoływanego przez Ministra Sprawiedliwości oraz sprawuje bezpośredni nadzór nad pracą zastępcy dyrektora, a także głównego księgowego oraz kierowników samodzielnych komórek organizacyjnych Instytutu podporządkowanych dyrektorowi na podstawie regulaminu organizacyjnego Instytutu.

3. Dyrektor odpowiada za wyniki działalności naukowej i badawczo-rozwojowej Instytutu.

4. Dyrektor może powołać Kolegium Instytutu, stanowiące jego zespół opiniodawczo-doradczy, w którego skład wchodzi zastępca dyrektora, główny księgowy oraz kierownicy komórek organizacyjnych.

§ 11. 1. Rada naukowa jest organem stanowiącym, inicjującym, opiniodawczym i doradczym Instytutu w zakresie jego działalności statutowej oraz w sprawach rozwoju kadry naukowej i badawczo-technicznej.

2. Do zadań rady naukowej należy w szczególności:

- 1) opiniowanie kandydatów na stanowiska kierowników komórek organizacyjnych wskazanych w regulaminie organizacyjnym;
- 2) opiniowanie rocznych i wieloletnich planów naukowych i badawczo-rozwojowych Instytutu oraz rocznych sprawozdań z wykonania zadań Instytutu;
- 3) opiniowanie projektu rocznego planu finansowego oraz sprawozdania z wykonania rocznego planu finansowego;
- 4) zatwierdzanie perspektywicznych kierunków działalności naukowo-badawczej;

- 6 -

- 5) opiniowanie propozycji wydawniczych;
- 6) opiniowanie wniosków w sprawie stałej współpracy Instytutu z innymi podmiotami;
- 7) opiniowanie regulaminu organizacyjnego, regulaminu wyborów do rady naukowej oraz regulaminu pracy Instytutu;
- 8) wydawanie opinii na temat kwalifikacji osób na stanowiska pracowników naukowych i badawczo-technicznych oraz dokonywanie okresowej oceny dorobku naukowego i technicznego tych pracowników;
- 9) opiniowanie regulaminu zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych;
- 10) występowanie z wnioskiem do dyrektora o mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego;
- 11) uchwalanie regulaminu rady naukowej.

3. Rada naukowa podejmuje decyzje w formie uchwał zwykłą większością głosów.

4. Posiedzenia rady naukowej zwołuje dyrektor, zastępca dyrektora lub przewodniczący rady naukowej.

5. Rada naukowa sporządza opinie, o których mowa w ust. 2 pkt 1-3 oraz 5-9, w terminie nie dłuższym niż 30 dni.

§ 12. 1. Rada naukowa liczy 13 członków.

2. W skład rady naukowej wchodzi:

- 1) 3 pracowników Instytutu ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem naukowym zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy;
- 2) 2 pracowników Instytutu ze stopniem naukowym doktora;
- 3) 1 pracownik naukowy nieposiadający stopnia naukowego doktora, doktora habilitowanego lub tytułu naukowego lub pracownik badawczo-techniczny Instytutu;
- 4) 7 osób spoza Instytutu posiadających co najmniej stopień naukowy doktora lub wyróżniających się wiedzą i praktycznym dorobkiem w sferze objętej działalnością Instytutu powoływanych przez Ministra Sprawiedliwości, w tym co najmniej 3 prokuratorów spośród kandydatów wskazanych przez Prokuratora Krajowego.

3. Członków rady naukowej, o których mowa w ust. 2 pkt 1-3, wybierają w głosowaniu tajnym pracownicy Instytutu na okres 4 lat.

4. Członków rady naukowej, o których mowa w ust. 2 pkt 4, Minister Sprawiedliwości powołuje na okres 4 lat.

– 7 –

5. Mandat członka rady naukowej powołanego w trakcie danej kadencji wygasa wraz z upływem mandatu pozostałych członków rady.

6. Członkowie rady naukowej, o których mowa w ust. 2 pkt 4, są zobowiązani do nieujawniania uzyskanych informacji, stanowiących tajemnicę Instytutu w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

7. Zasady i tryb przeprowadzania wyborów do rady naukowej ustala w regulaminie wyborów dyrektor Instytutu. Regulamin wyborów podlega zatwierdzeniu przez Ministra Sprawiedliwości.

§ 13. 1. Rada naukowa działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu.

2. Rada naukowa wybiera w głosowaniu tajnym przewodniczącego i jego zastępcę.

3. W posiedzeniach rady naukowej biorą udział dyrektor, zastępca dyrektora, przedstawiciele zakładowych organizacji związkowych oraz inne osoby zaproszone przez przewodniczącego rady naukowej.

4. Członkowie rady naukowej oraz osoby, o których mowa w ust. 3, mogą uczestniczyć w jej posiedzeniu za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344).

5. Członkowie rady naukowej mogą uczestniczyć w głosowaniu nad uchwałą za pośrednictwem systemu teleinformatycznego zapewniającego zachowanie tajności głosowania.

V. PRACOWNICY INSTYTUTU

§ 14. W celu wykonywania zadań, o których mowa w § 3 ust. 1 i 2, Instytut zatrudnia pracowników naukowych na stanowiskach: profesora, profesora Instytutu, adiunkta i asystenta oraz pracowników badawczo-technicznych na stanowiskach: głównego specjalisty, starszego specjalisty oraz specjalisty.

§ 15. 1. Zatrudnienie pracownika naukowego jest poprzedzone konkursem.

2. Decyzję o ogłoszeniu konkursu podejmuje dyrektor Instytutu z inicjatywy własnej lub na wniosek swojego zastępcy lub kierownika komórki organizacyjnej, w której pracownik ma być zatrudniony.

3. Ogłoszenie o konkursie zamieszcza się na stronie internetowej Instytutu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw nauki.

4. Ogłoszenie można zamieścić także w prasie krajowej lub zagranicznej oraz na innych stronach internetowych.

5. W ogłoszeniu o konkursie podaje się w szczególności: nazwę stanowiska, którego konkurs dotyczy, wymagania stawiane kandydatowi, wykaz dokumentów, które kandydat powinien złożyć, termin składania dokumentów i termin rozstrzygnięcia konkursu.

6. Termin na zgłoszenie udziału w konkursie nie może być krótszy niż 14 dni od daty zamieszczenia ogłoszenia o konkursie na stronie internetowej Instytutu.

7. Dyrektor Instytutu powołuje spośród pracowników Instytutu oraz członków rady naukowej niebędących pracownikami Instytutu komisję konkursową i wyznacza jej przewodniczącego. Komisja powinna liczyć co najmniej trzech członków.

8. W skład komisji powinni wchodzić pracownicy naukowcy reprezentujący dziedzinę, której dotyczy konkurs.

9. W przypadku, gdy konkurs dotyczy stanowiska adiunkta lub profesora, w skład komisji powinni również wchodzić pracownicy posiadający tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego.

10. Komisja konkursowa rozpatruje kandydatury zgłoszone na konkurs po zapoznaniu się z przedstawioną dokumentacją. Komisja może przeprowadzić rozmowy kwalifikacyjne z kandydatami, którzy spełniają wymagania formalne określone w ogłoszeniu o konkursie. W przypadku znacznej liczby kandydatów na rozmowę kwalifikacyjną mogą zostać zaproszeni tylko wybrani kandydaci.

11. Komisja konkursowa wyłania kandydata, bądź stwierdza, że żaden z kandydatów nie spełnia postawionych wymagań. Kwalifikacje wyłonionego w konkursie kandydata podlegają zaopiniowaniu przez radę naukową Instytutu.

12. Jeżeli komisja konkursowa stwierdzi, że żaden z kandydatów nie spełnia postawionych wymagań, konkurs pozostaje nierozstrzygnięty. W takim wypadku dyrektor Instytutu może ogłosić nowy konkurs na dane stanowisko.

13. Dyrektor Instytutu może zrezygnować z zatrudnienia kandydata i ogłosić nowy konkurs także wtedy, gdy rada naukowa Instytutu wyrazi negatywną opinię o kandydacie.

14. Wyniki konkursu ogłaszane są przez umieszczenie na stronie internetowej Instytutu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw nauki. Kandydaci informowani są o wynikach konkursu na piśmie.